

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Відповідальність медичних працівників

Правове регулювання надання медичної допомоги в Україні не в достатній мірі врегульоване, а поняття медичного права, швидше аморфне ніж реальне. Як наслідок, кількість успішних справ щодо притягнення медичних працівників до відповідальності незначна. Так, щоб довести порушення з боку лікарів чи персоналу необхідно зібрати беззаперечні докази порушення та готуватися до довготривалої боротьби щодо захисту своїх прав.

Звичайно така ситуація з регулюванням медичних правовідносин впливає і на якість надання медичних послуг, адже лікарі змушені використовувати застарілі методики та протоколи лікування, які, нажаль, не завжди є ефективними.

Відповідно до статті 80 Закону України "**Основи законодавства України про охорону здоров'я**" особи, винні у порушенні законодавства про охорону здоров'я, несуть: цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законодавством.

При цьому, слід зазначити, що згідно з частиною третьою статті 34 цього Закону лікар не несе відповідальності за здоров'я хворого у разі відмови останнього від медичних приписів або порушення пацієнтом встановленого для нього режиму

Цивільно-правова відповідальність у сфері медичної діяльності - це вид юридичної відповідальності, який виникає внаслідок порушення у галузі майнових або особистих немайнових благ громадян у сфері охорони здоров'я і який полягає переважно в необхідності відшкодування шкоди.

Цей вид відповідальності поділяється на два види:

- договірна відповідальність - настає у випадку порушення медичним працівником умов договору про надання медичних послуг. Законодавство вимагає у цьому випадку, за наявності вини виконавця, відшкодування збитків (моральних та матеріальних) у повному обсязі.

- деліктна відповідальність настає у випадку неправомірного заподіяння ним шкоди під час виконання своїх професійних обов'язків.

Адміністративна відповідальність, як правило, стосується керівників медичних закладів, а тому адміністративні стягнення накладаються у разі неправильного адміністрування медичного закладу.

До адміністративних правопорушень у галузі охорони здоров'я населення належать, зокрема:

- порушення санітарних норм ;
- продаж лікарських засобів без рецепта у заборонених законодавством випадках;
- порушення обмежень, встановлених для медичних і фармацевтичних працівників під час здійснення ними професійної діяльності ;
- порушення встановленого порядку взяття, переробки, зберігання, реалізації і застосування донорської крові та (або) її компонентів і препаратів.

Кримінальна відповідальність є найбільш суворим видом юридичної відповідальності медичних працівників за правопорушення, що вчиняються ними під час здійснення професійної діяльності та наступає за злочини, які вчиняються медичними працівниками і є злочинами проти життя та здоров'я особи.

Так, більшість справ проти лікарів стосуються кваліфікації їх дій згідно статті 140 Кримінального кодексу України як невиконання чи неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого.

Також, неправомірні дії чи бездіяльність лікарів часто кваліфікують за статті 139 Кримінального кодексу України (ненадання допомоги хворому медичним працівником) і статті 138 Кримінального кодексу України (незаконна лікарська діяльність, тобто заняття лікувальною діяльністю без спеціального дозволу, здійснюване особою, яка не має належної медичної освіти, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого).